

Jaarverslag 2021

Inhoud

1	De opdracht van de Wiardi Beckman Stichting	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Open relatie met de omgeving	3
1.3	Relatie met de PvdA, de actieonderzoeken	4
1.4	Functies WBS	4
1.5	Bijzondere omstandigheden vanwege de Covid-19 pandemie.....	4
2	Zelfstandige analyse, agendering en programmatisch werk.....	5
2.1	Onderzoeken en projecten	5
2.1.1	Onrechtvaardig recht.....	5
2.1.2	Rechtvaardige verduurzaming (vervolg actieonderzoek Frisse lucht en droge voeten) 5	
2.1.3	Hartenkreten van maatschappelijke organisaties.....	7
2.2	Actieonderzoeken	7
2.2.1	Actieonderzoek ‘Als je maar gezond bent’	7
2.2.2	Actie-onderzoek Veiligheid	8
2.3	Biografie Wim Kok	8
3	Publicaties en media	9
3.1	S&D jaaroverzicht	9
3.2	Webinars.....	12
3.2.1	WBS-webinar: Kansen & risico’s van regeringsdeelname en linkse samenwerking	12
3.2	Podcastserie: Sarah de Lange zoekt sociaal-democraten	12
3.3	Blog Wiersma & Hamans	12
4	Forum- en netwerkfunctie	14
4.1	Werkgroepen	14
4.1.1	Werkgroep Partijpolitieke Processen.....	14
4.1.2	Werkgroep Arbeid	14
4.2	De Lichtvernieuwers	14
4.3	Jong WBS	14
5	Overige activiteiten.....	16
5.1	Samenwerking met Banning Vereniging	16
5.2	Project: Inhoud en een constructieve gesprek - Platform Rood.....	16
5.3	Project: Ostpolitik 2.0.....	16
5.4	PvdA.....	17
5.5	Den Uyllezing	17

5.6	WBS-boekendag.....	18
5.7	Overige activiteiten.....	18
6	Curatorium, staf en fellows	19
6.1	Curatorium.....	19
6.2	Staf.....	19
6.3	Fellows.....	19
6.4	Stagiair(e)s	19
7.	Jaarrekening 2021.....	21
8.	Begroting 2022.....	39
9.	Financieel risico	40

De opdracht van de Wiardi Beckman Stichting

1.1 Inleiding

De WBS stelt zich ten doel om urgente maatschappelijke vraagstukken te signaleren, deze wetenschappelijk te analyseren vanuit een langetermijnperspectief en sociaal-democratische gezindheid, door middel van (actie)onderzoek te toetsen aan de noden en wensen van burgers en er toekomstgericht over te adviseren. Aan de Partij van de Arbeid in brede zin uiteraard, maar ook aan de samenleving.

De WBS werkt vanuit het besef dat zij haar taak alleen kan vervullen met de hulp van een uitgebreide kring van vrijwilligers uit de wereld van de wetenschap, politieke en maatschappelijke organisaties en openbaar bestuur. De WBS is niet zozeer het kantoor op het Emmapark maar die gemeenschap. Het kantoor initieert, selecteert, faciliteert en organiseert en is als zodanig de spin in het web van een kring van betrokkenen. Een aantal experts uit deze kring is voor een periode als ‘fellow’, stagiair of vrijwilliger verbonden aan de WBS en draagt in die hoedanigheid bij aan het werk van de WBS.

Om haar doelstelling te kunnen vervullen is de onafhankelijke positie van de WBS essentieel. Om sensitiviteit te kunnen hebben voor maatschappelijke problemen en tegenstrijdigheden in beleid en ontvankelijk te kunnen zijn voor nieuwe inzichten, is onafhankelijkheid van bestaand beleid, politieke omstandigheden op een bepaald moment, en beleidsmakers vereist. Onafhankelijkheid kenmerkt zowel de programmering, werkwijze, als inhoud van de WBS- activiteiten.

1.2 Open relatie met de omgeving

De WBS streeft naar een open relatie met haar omgeving, naar een grote betrokkenheid bij de programmatische functie van de PvdA en naar een verdere versterking van haar netwerkfunctie. Het voornemen tot een intensieve dialoog met de buitenwereld betreft om te beginnen de totstandkoming van dit werkprogramma. We voeren regelmatig gesprekken over de programmering met wetenschappers, maatschappelijke organisaties, lokale bestuurders, de PvdA-fracties en het ondersteunende apparaat, de politiek leider, het partijbestuur en de partijvoorzitter. Waar dat opportuun is werken we samen met de neveninstellingen CLB, FMS en JS en met de wetenschappelijke instituten van andere politieke stromingen. Deze dialoog en samenwerking laat onverlet dat het curatorium van de WBS het programma vaststelt.

De WBS wil intensief bijdragen aan de versterking van het programma van de PvdA in elk van haar geledingen. Waar de projecten van de WBS het programma van het partijbestuur en de strategie van de fracties in het parlement raken, is de gezamenlijke opbrengst hoger dan de som der delen. Het is de taak van de WBS om het ideologische debat en de politieke keuzes te voeden met kennis uit eigen onderzoek, of dat van anderen.

De WBS vervult een spilfunctie in de binding van talent en expertise aan de PvdA. Onder meer door in het kader van haar projecten thematische en professionele kennisnetwerken op te bouwen en te onderhouden waarin de sferen van politiek, maatschappelijke bewegingen, wetenschap en kunst elkaar ontmoeten. Politici en bestuurders kunnen een beroep doen op deze ‘kennisbanken’ van de WBS wanneer zij behoefte hebben aan specifieke expertise, bijvoorbeeld in de vorm van snel te organiseren strategische seminars over een actueel maatschappelijk vraagstuk of een voorgenomen beleidshervorming.

1.3 Relatie met de PvdA, de actieonderzoeken

In 2021 is de programmatische samenwerking met de partijorganisatie voortgezet. De partijleiding en voorzitter van de PvdA hebben de WBS in eerste instantie verzocht de door hen gekozen koers 'Zeker zijn van een eerlijke toekomst' te ondersteunen, en aan- en in te vullen door middel van actieonderzoeken. De WBS heeft hiervoor een format ontwikkeld dat naast het doorzetten van wetenschappelijke kennis ook bestaat uit het toepassen van reality checks, of te wel het toetsen van plannen en ideeën aan de noden en behoeften van mensen. Bij de wisseling van de wacht van de politieke top van de PvdA in 2021 is een nieuwe dialoog gestart over de gezamenlijk te volgen koers en het programma.

1.4 Functies WBS

De Wiardi Beckman Stichting vervult ten minste drie functies: (1) zelfstandige analyse, agendering en programmatisch werk; (2) een forum- en netwerkfunctie, inclusief internationale vertegenwoordiging; en (3) ondersteuning van programmatisch werk in partij- en verkiezingsprogrammacommissies van de PvdA. Hieronder wordt langs deze functies verslag gedaan van de WBS-activiteiten in 2021.

1.5 Bijzondere omstandigheden vanwege de Covid-19 pandemie

Wij volgden in 2021 uiteraard de instructies van de rijksoverheid wat betreft de risico's. Dat brengt met zich mee dat ons samenwerken op kantoor werd beperkt. Dat geldt niet alleen voor de staf, maar ook voor afspraken met derden op het Emmapark en elders. Hoewel dat uiteraard een hindernis oplevert in het werk, bleek het niet onoverkomelijk. Ook wij hebben inmiddels de digitale werkomgeving gecreëerd en er goed mee leren werken. Gedeeltelijk is dat zo goed bevallen dat er in de toekomst op een hybride wijze mee zullen voortgaan.

2 Zelfstandige analyse, agendering en programmatisch werk

2.1 Onderzoeken en projecten

2.1.1 Onrechtvaardig recht

In 2017 startte het onderzoeksprogramma 'Onrechtvaardig recht'. Een van de inspiratiebronnen was het onderzoek van het HILL dat concludeert dat het recht op verschillende terreinen de onderkant van de samenleving niet bedient.

Zo biedt het recht lang niet altijd een oplossing voor onrechtvaardige situaties op de arbeidsmarkt. Vanuit een sociaal-democratisch perspectief is duidelijk dat de sociaaleconomische machtsverhoudingen volstrekt uit het lood zijn geslagen. Dat is geen natuurverschijnsel maar is gestimuleerd door bijvoorbeeld de ACM met haar standpunt over zzp'ers. Inmiddels lijkt het politieke tij enigszins te keren, maar het risico blijft groot dat de Haagsche oplossing van meer wet- en regelgeving burgers/werkenden onvoldoende zal helpen. Als je een rechtszaak begint tegen je werkgever, kost dat je je baan. Juist voor mensen in een kwetsbare positie, werkt ons rechtssysteem gebrekkig. Naleving en handhaving op een individuele manier biedt slechts theoretisch een oplossing. Sociale rechtvaardigheid valt of staat met het verzekeren van toepassing van recht door: toegang tot het recht, een effectieve remedie, inclusief compensatie voor geschonden rechten. Dat is een publieke zaak en dus een publieke taak. Met behulp van nationaal en internationaal sociaalrechtelijk onderzoek komen we tot een beter handavings- en nalevingsmodel.

Welke andere mogelijkheden hebben burgers om onrecht dat hun wordt aangedaan aan de kaak te stellen, behalve een gang naar de rechter? Moet de overheid die een handhavingstaak heeft niet veel intensiever optreden en een bondgenoot van de burgers worden. En hoe willen wij dat dan concreet inrichten en organiseren? Welke alternatieven moeten nog ontwikkeld worden? Gaat het dan om regelgeving op het centrale niveau of moeten de gemeenten (veel) meer ruimte krijgen om passend beleid te ontwikkelen? Dit onderzoek loopt door in 2021 en resulteert in een aantal concrete voorstellen, verwoordt in een aantal artikelen in S&D en kranten.

Coördinatie: Klara Boonstra

Eindproduct: Input strategie en programma's

Voortzetting: artikel-S&D (gerealiseerd: 2021/2), actieonderzoek voor Toekomstlab

Planning: Loopt door in 2022

2.1.2 Rechtvaardige verduurzaming (vervolg actieonderzoek Frisse lucht en droge voeten)

De noodzaak om aan de Parijse klimaatdoelstellingen te voldoen is onder huidige sociaal- democratie onomstreden. Er bestaat zeer terechte zorg over de vraag of de zwaarste lasten wel door de sterkste schouders zullen worden gedragen, of de transitie wel op sociale wijze zal worden doorgevoerd. Gaan (soms kwetsbare) burgers onevenredig veel betalen, terwijl het bedrijfsleven wordt ontzien?

In 2018 is gestart met een langlopend onderzoeksproject dat ook in 2021 werd voortgezet als actieonderzoek voor het Toekomstlab, in samenwerking met woordvoerders PvdA in de Tweede en Eerste Kamer. Onderwerp is de noodzakelijke transitie vanwege verduurzaming en de effecten

daarvan op het dagelijks leven van mensen, met name ten aanzien van vraagstukken omtrent werk, wonen en mobiliteit.

Hoe ziet een Nederlandse 'Groene nieuwe deal' eruit, in het bijzonder waar het gaat om op een rechtvaardige manier verduurzaming van huizen tot stand te brengen? Een deal kent per definitie minstens twee partijen. Dat is ook mooi, want het betekent dat er meerdere belangen tegelijkertijd kunnen worden gediend. Maar worden de lusten en lasten wel eerlijk over de samenleving verdeeld?

In 2021 is dat project onderdeel geworden van intensieve samenwerking van de WBS met het wetenschappelijk bureau van GroenLinks:

Samenwerking wetenschappelijke bureaus GroenLinks en PvdA over de rol van werknemers bij de energietransitie.

Wat betekent de energietransitie voor werknemers? De vooruitzichten zijn positief: in Nederland zou de energietransitie voor maar liefst 76.000 nieuwe banen kunnen zorgen. Maar door alleen op het aantal banen te focussen, blijft een complexe realiteit onzichtbaar. Veel werknemers in de 'oude industrie' maken zich terecht zorgen over hun toekomst. Naast nieuwe banen die erbij komen, zullen er ook banen verloren gaan, of ingrijpend veranderen en andere vaardigheden vereisen. Wat betekent dit voor werknemers en hoe zorgen we voor perspectief?

De wetenschappelijke bureaus van GroenLinks en de PvdA werken samen aan dit project over werkgelegenheid in de groene industriële transitie. We gaan in gesprek met allerlei actoren die het aangaat en onderzoeken wat wensen, mogelijkheden, dromen en zorgen zijn van werknemers in de zware industrie. Wat is hun perspectief en hoe zorgen we ervoor dat de energietransitie wordt gezien als een transitie die van en voor hen is?

Dit doen we door de mensen om wie het gaat aan het woord te laten. We gaan met werknemers, vakbonden, onderzoekers en de milieubeweging in gesprek over dit belangrijke onderwerp. We focussen op drie regio's rondom IJmuiden, Pernis en Terneuzen. Ook doen we onderzoek naar Europese regio's die een vergelijkbare transitie doormaken: wat kunnen we daarvan leren?

In de vorm van artikelen, podcasts, werkbezoeken en interviews brengen we verslag uit, op de website van de WBS en op de website van GroenLinks.

Betrokkenen bij dit project zijn: Eerste en Tweede Kamerleden Joris Thijssen en Ferd Crone (PvdA) en Kauthar Bouchallikht (GroenLinks), en vanuit het Europees Parlement Bas Eickhout (GroenLinks) en Mohammed Chahim (PvdA). Vanuit de WBS en het wetenschappelijk bureau van GroenLinks wordt het project geleid door Meike Vedder (GroenLinks), Annemarieke Nierop (WBS) en Sjoerd Brouns (WBS).

Coördinatie: Klara Boonstra (en vanuit GroenLinks Noortje Thijssen)

Deelnemers: Sjoerd Brouns, Annemarieke Nierop

Stagiaires: geen (vanwege corona)

Eindproduct: Lezingen, presentaties, podcast, manifest, gezamenlijke openbare bijeenkomst

Planning: Presentatie najaar 2022, gezamenlijke publicaties in De Helling en S&D

2.1.3. Hartenkreten van maatschappelijke organisaties

Eind 2021 verzamelde de WBS hartenkreten van maatschappelijke organisaties. We vroegen naar hun doelstellingen, welke hobbels daaraan in de weg staan en wat linkse en/of progressieve politieke partijen gezamenlijk kunnen doen om die hobbels weg te nemen.

Steeds minder mensen stemmen op linkse partijen. Tegelijk was de deelname aan buitenparlementaire acties in decennia niet zo groot. We lopen mee voor het klimaat, protesteren tegen de rot in de woningmarkt, maken een vuist tegen discriminatie en racisme. We werken mee in de buurttuin en rapen samen plastic om Nederland schoon te houden. Het vertrouwen dat via het parlement het dominante marktdenken gestopt kan worden brokkelt af, maar de bereidheid zelf in actie te komen groeit.

De versnipperde linkse politieke partijen zullen veel meer moeten samenwerken om hun doelen te kunnen bereiken. Maar ze zullen zich vooral veel meer gelegen moeten laten liggen aan maatschappelijke organisaties om aansluiting te houden bij de energie die in de samenleving bestaat om de dingen ten goede te keren.

Teneinde het debat op links meer naar de inhoud te trekken (en minder te richten op de ‘poppetjes’ en op politiek ‘scoren’) vroegen we aan zo’n dertig maatschappelijke organisaties kort op te schrijven wat hun hartenkreet is, en wat de linkse politieke partijen samen moeten/kunnen oppakken omdat er anders niets van die hartenkreet terechtkomt.

Het doel van deze bundel hartenkreten: als linkse en progressieve politieke partijen de krachten te bundelen en hoop te putten uit de energie die er bij de vele maatschappelijke organisaties zit die Nederland rijk is!

Coördinatie: Annemarieke Nierop

Eindproduct: Online bundel ‘Hartenkreten van maatschappelijke organisaties’

Planning: De hartenkreten zijn op 8 november aangeboden aan de partijvoorzitters en wetenschappelijke bureaus van de PvdA, SP, GroenLinks, D66, Bij1, ChristenUnie en PvdD

2.2 Actieonderzoeken

2.2.1 Actieonderzoek ‘Als je maar gezond bent’

In dit onderzoek ligt niet zozeer de focus op het leveren van zorg en het zorgaanbod, maar op gezondheid/vitaliteit/welzijn, en wat daar in elke fase van het leven voor nodig is. Daarom is het belangrijk telkens na te gaan: 1) Hoe voorkomen we dat mensen ziek worden? 2) Hoe richten we onze samenleving zo in dat mensen zo goed mogelijk om kunnen gaan met hun ziekte? 3) Hoe kunnen mensen blijven meedoen (ertoe doen)?

Voor dit actieonderzoek delen we de levensloop van mensen in vier fasen (in navolging van Kees Schuyt): de jeugd, de kracht van het leven (jongvolwassenen tot pensioen), het feest van het leven (of de herfst van het leven) en de laatste jaren van het leven.

In deze vier fasen hebben mensen andere noden en wensen op het vlak van gezondheid. Ook de maatregelen voor de volksgezondheid zullen per fase verschillen. Voor elke fase brengen we in beeld wat ons ideaal is, hoe dat onder druk staat en wat er (dus) moet gebeuren.

Coördinatie: Annemarieke Nierop

Deelnemers: Wetenschappers en politici, voorzitter Mirjam Haagh, penvoering Annemarieke Nierop

Eindproduct: Notitie met probleemschets en politieke voorstellen input verkiezingsprogramma (gerealiseerd)

Planning: Afgerond februari 2021 (gereed, zie 'Als je maar gezond bent')

2.2.2. Actie-onderzoek Veiligheid

De roep om herbezinning op de rol van de politie in de samenleving zwelt aan. De politiefunctie heeft de afgelopen decennia ingrijpende veranderingen doorgemaakt. Dit is niet zozeer het gevolg geweest van bewuste beleidskeuzes, maar veeleer van langzaam veranderde politiepraktijken en stapsgewijze aanpassingen aan een nieuwe maatschappelijke en politieke realiteit. Hierdoor hebben belangrijke vragen niet de aandacht gekregen die zij behoeven. Wat verwachten wij als maatschappij van de politie? Wat zijn de waarden waar de politie voor moet staan? En hoe kunnen we het politiebesteding vormgeven op een manier die politiemensen in staat stelt aan deze verwachtingen te voldoen? In dit actieonderzoek gaan wij op zoek naar antwoorden op deze vragen. Hiermee doen wij aanzet tot een nieuw verhaal over de maatschappelijke rol en organisatie van de politie.

Coördinatie: Arjan Reurink en Rick Stegeman

Deelnemers: Wetenschappers en politici

Eindproduct: Publicatie met probleemanalyse en politieke voorstellen september 2022

2.3 Biografie Wim Kok

Wim Kok heeft gedurende dertig jaar grote invloed uitgeoefend op de sociale en politieke verhoudingen in Nederland. Ook buiten ons land, vooral in Europa, heeft hij op belangrijke ontwikkelingen zijn stempel gedrukt. Marnix Krop schrijft een politieke biografie die de grote lijnen, beheersende thema's en beslissende momenten in Koks leven behandelt, als vakbondsvoorzitter, als PvdA-leider, als minister van Financiën en als voorman van twee 'parse' kabinetten.

Kok verleende tot zijn overlijden op 28 oktober 2018 zijn volledige medewerking aan deze biografie, waaraan Marnix Krop in volledige vrijheid zal werken en schrijven. De WBS biedt hem gedurende het project, dat meerdere zal beslaan (2017-2023) intellectuele gastvrijheid en ook de ondersteuning door stagiairs.

Coördinatie: Klara Boonstra

Medewerker(s): Marnix Krop (fellow)

Eindproduct: De volledige biografie staat gepland voorjaar 2023

Planning: Op vrijdag 15 november 2019 werd deel I van de biografie 'Wim Kok. Een leven op eigen kracht. Deel 1: Voor zijn mensen 1938- 1994' gepresenteerd bij Prometheus te Amsterdam. Deel II van de biografie wordt in 2023 verwacht.

3 Publicaties en media

3.1 S&D jaaroverzicht

Nummer 1

In dit nummer van S&D wordt vooruit gekeken naar de naderende verkiezingen. Gerrit Voerman en Bjorn van den Brink maakten een analyse van de verkiezingsprogramma's van de potentiële regeringspartijen. Peter Kanne doet verslag van kiezersonderzoek dat hij uitvoerde voor I&O Research.

Klara Boonstra en Marijn Molema leveren inbreng voor een mogelijke kabinetsformatie. Boonstra werkt het idee uit het PvdA-verkiezingsprogramma van een ombudsman voor eerlijk werk uit (en pleit voor de oprichting van laagdrempelige arbeidsadviesloketten in bibliotheken), Molema geeft invulling aan het – eveneens in het PvdA-programma genoemde - transitiefonds voor krimpregio's.

Dirk Bezemer en Arie van der Hek vrezten, los van elkaar, dat als straks het Stabiliteits- en Groeipact weer in werking treedt publieke voorzieningen in heel Europa opnieuw stuk-bezuinigd zullen worden. Beiden onderzoeken de moderne monetaire theorie als alternatief model voor Europa. Arie van der Hek heeft hier zijn hoop op gevestigd, Dirk Bezemer acht invoering hiervan niet realistisch. Eens zijn ze het over het feit dat de neoliberale Europese begrotingsregels zo snel mogelijk en definitief van tafel moeten.

Een heel andere kwestie wordt aangekaart door Douwe Wielenga, Els Desmet en Niels Koeman. Zij signaleren dat steden de afgelopen decennia voor bepaalde groepen mensen minder toegankelijk zijn geworden op het gebied van wonen, vervoer en publieke voorzieningen. En ze geven aanbevelingen voor beleid om onze publieke ruimte eerlijker te delen.

Binnert de Beaufort ten slotte pleit ervoor 'waarheid' op te nemen in het beginselprogramma van de PvdA en Fabian Dekker, Elisa de Vleeschouwer en Griet De Lombaerde onderzoeken de haalbaarheid van basisbanen in Rotterdam.

Nummer 2

Menno Hurenkamp geeft dit nummer een analyse van de verkiezingsuitslag en doet enkele aanbevelingen voor mogelijke coalitie- en oppositiestrategieën. Linkse samenwerking komt uiteraard ook aan bod. 'Links leed lang aan het narcisme van het kleine verschil'. Een onderwerp dat volgende nummers zeker zal terugkomen.

Dapper voorwaarts dus maar. Eric Brinckmann schetst hoe de huidige destructieve Nederlandse landbouwindustrie vervangen kan worden door een goed boeren landschapsbeheer. Hij combineert hierin inzichten van de Universiteit Wageningen met zijn ervaringen als mede-beheerder van landgoed het Lankheet. Veel is mogelijk, en onze leefomgeving zal er zeker fijner op worden, maar dat we minder vlees zullen moeten eten is onontkoombaar. Hoe draagvlak te creëren voor dergelijke maatregelen laat Matthijs van Muijen zien, in een analyse van de Franse burgertop voor een sociaal rechtvaardig klimaatbeleid.

Marije van den Berg & Geerten Boogaard brengen de verzuchtingen van menig raadslid onder woorden in hun pleidooi sterk te snoeien in het aantal regionale samenwerkingsverbanden dat gemeenten aangaan (gemiddeld 33 per gemeente!). Nils Nijdam deed promotieonderzoek naar de decentralisatie van zorg en begeleiding naar werk. Ook hij concludeert dat de lokale politiek in de praktijk weinig ruimte heeft de zaken naar eigen inzicht in te richten.

Sjoerd Feitsma en Quirijn Lennert van den Hoogen ten slotte schrijven over de toekomst van de kunst- en cultuursector in Nederland. Ook daarvoor geldt: niets is onmogelijk, maar heel makkelijk is het allemaal niet.

Nummer 3

Wat is de oorzaak van de electorale neergang van sociaal-democratische partijen in het gehele Westen, en hoe moet het verder? Hierover schrijven dit nummer zes auteurs van verschillend pluimage: Matthijs Rooduijn, Philip van Praag, Rodrigo Fernandez & Angela Wigger, Tony Blair en Klara Boonstra.

Verder dit nummer: Gert Biesta stelt dat het onderwijs niet alleen moet gaan over gelijke kansen, maar ook over (deels) gelijke uitkomsten. Hij vertelt wat alle leerlingen volgens hem in elk geval zouden moeten meekrijgen voordat zij van school gaan. Frans Verhagen analyseert de situatie in de Verenigde Staten: de komst van Biden verandert veel ten goede, maar voor Europa wordt de verhouding met VS nooit meer zoals vroeger. Flip de Kam, Wimar Bolhuis & Jasper Lukkezen ten slotte zetten uiteen waarom voor komende kabinetten een restrictief begrotingsbeleid niet vanzelfsprekend is.

S&D wordt deze keer voor het laatst afgesloten met een zeer kort verhaal van A.L. Snijders (Peter Müller), die op 7 juni 2021 overleed. Sinds 2012 sierde zijn zeer korte verhalen S&D.

Nummer 4

Hoe politici praten (en of ze oprecht geïnteresseerd zijn, welke waardeoordelen ze uitstralen) doet ertoe. Dat laten Kjell Noordzij, Willem de Koster en Jeroen van der Waal dit nummer zien met hun onderzoek naar politiek wantrouwen.

Michael Hameleers schrijft over een onderwerp dat daaraan raakt: hoe desinformatie vooral de sentimenten en angsten versterkt van kwetsbare groepen in de samenleving die zich niet vertegenwoordigd voelen door de gevestigde orde.

Ruud Koole benoemt, in een artikel gebaseerd op zijn boek Twee Pijlers, het risico dat kiezers en volksvertegenwoordigers steeds minder invloed krijgen. Wimar Bolhuis, Leonard Besselink en Paul de Beer reflecteren op deze constatering.

Verder schreven Paul Tang en Maurijn Rezvani een verslag van de strijd tegen internationale belastingontwijking (waar eindelijk voortgang op is), en vindt u dit nummer een vertaling van een artikel van Mariana Mazzucato waarin ze oproept een nieuw industriebeleid te voeren met het ambitieniveau van het Apollo-programma van een halve eeuw terug.

Nummer 5

Tijmen Zoomer & Bert Otten laten zien hoe het gebruik van algoritmes het werkplezier van velen bederft, en vinden dat de Tweede Kamer het initiatief moet nemen dit probleem aan te pakken. Cees Zweistra constateert dat er een nieuwe, kwaadaardige vorm van complotdenken bestaat waar vooral kwetsbaren in de samenleving vatbaar voor zijn. Politici moeten veel dichterbij die burgers komen (maar moeten niet het debat aangaan met de complotbedenkers). Pieter Leroy vraagt veel meer aandacht voor de manier waarop klimaatbeleid uitpakt in het alledaagse leven, en wil beleid voor de ongelijke impact daarvan. Andrea Frankowski benadrukt dat het bij systeemveranderingen – zoals de klimaattransitie – belangrijk is oog te hebben voor het persoonlijk verlies van de betrokkenen.

Verder dit nummer: Paul de Beer schrijft over de populariteit van maatwerk, en legt uit dat ook maatwerk kan leiden tot groot individueel onrecht. Hans Spekman pleit voor een ongelijke behandeling van kinderen in het onderwijs. Wim Vermeersch bespreekt een rapport van de Friedrich Ebert Stiftung over het electorale verval van sociaal-democratische partijen. Rob van der Hulle laat zien waarom het belangrijk is dat politici de rechter verdedigen, ook bij politiek gevoelige geschillen zoals over het stikstofdossier. En tot slot vindt u dit nummer een voorpublicatie van Met Nederland in therapie van Kiza Magendane.

Nummer 6

Bestaat er zoiets als een sociaal-democratisch coronabeleid? Volgens Josette Daemen zou dat wel zo moeten zijn. Ze geeft een kader waarmee in coronatijd de inperking van onze persoonlijke, collectieve en morele vrijheid tegen elkaar kunnen worden afgewogen, op basis van sociale en democratische waarden. Het is een doorwrocht filosofisch verhaal met heel praktische implicaties.

Natascha van der Zwan, Arjen van der Heide en Philipp Golka gaan dit nummer van S&D in op het besluit van pensioenfondsen ABP niet meer te beleggen in olie, gas en kolen en concluderen dat als we echt de emissies van de fossiele brandstofsector willen verminderen, we dat zullen moeten regelen via sterke wet- en regelgeving. Ton Nijhuis blikt terug op de verkiezingsoverwinning van de SPD en schetst wat ons te wachten staat met het nieuw gevormde Duitse kabinet.

Verder veel artikelen over de PvdA dit nummer: Ruud Koole analyseert de steeds opnieuw oploeiende strijd tussen degenen die streven naar een ledenpartij en voorstanders van een campagnepartij. Roderik Rekker en Sarah de Lange geven adviezen hoe een oude volkspartij als de PvdA weer jonge stemmers aan zich kan binden en laten daarbij en passant zien dat kiezen voor een succesvolle campagne strategie niet zonder doordachte langetermijnvisie gaat. En Reshma Roopram schrijft in de serie 'Beginselen' dat een fatsoenlijk bestaan over veel meer gaat dan een eerlijke verdeling van kennis, macht en inkomen. Het gaat ook over het besef dat we op elkaar zijn aangewezen.

Matthijs van Neerbos en Henk Nijboer doen drie voorstellen om het vrije kapitaalverkeer aan banden te leggen, ze willen onder andere kapitaalstromen gaan belasten.

Tot slot laat Joris Thijssen zien hoe een sociaal klimaatbeleid het leven van iedereen beter kan maken en we tegelijk de doelstellingen van Parijs kunnen halen. Dit nummer sluit af met een monoloog uit de theatervoorstelling 'The Poverty Peepshow'.

3.2. Webinars

3.2.1. WBS-webinar: Kansen & risico's van regeringsdeelname en linkse samenwerking.

Op 31 mei 2021 organiseerde de WBS een (online) bijeenkomst over dit thema. Opnieuw stond de PvdA op een kruispunt: meeregeren of niet? De samenwerking met andere linkse partijen intensiveren, en hoe dan? Wat zijn randvoorwaarden om een trauma zoals dat van 'Rutte II' te voorkomen? Politicologen en electoraal onderzoekers boden inzicht in de dilemma's.

Sprekers: Matthijs Rooduijn, Philip van Praag, Menno Hurenkamp, Klara Boonstra

Moderator: Annemarieke Nierop

Productie: Wiljan Linders

Op 5 september 2021 organiseerde de WBS (online) ging WBS-directeur Klara Boonstra online in gesprek met de kandidaten voor het voorzitterschap van de PvdA. Aan de hand van recente inzichten uit sociaalwetenschappelijk onderzoek zal zij de kandidaat-voorzitters bevragen op hun visie op het voorzitterschap. Twee vragen stonden centraal staan: voor wie willen we er zijn als partij en hoe maken we dat waar? En hoe zien de verschillende kandidaten de rol van de partijvoorzitter bij het bewaken van de politieke koers voor de lange termijn?

Presentatie: Klara Boonstra

Vorbereiding en productie: Wiljan Linders, Arjan Reurink en Rick Stegeman

3.2 Podcastserie: Sarah de Lange zoekt sociaal-democraten

In de podcast-reeks Sarah de Lange zoekt sociaal-democraten onderzoekt hoogleraar Sarah de Lange de staat van de sociaal-democratie met wetenschappers uit binnen- en buitenland. Sarah de Lange bekleedt de Dr. J.M. den Uyl-leerstoel aan de Universiteit van Amsterdam. Zij onderzoekt de ontwikkelingen in het democratisch socialisme, in relatie tot wetenschap en samenleving. De podcast is onder andere te vinden op de website van de WBS, te beluisteren via Spotify, Soundcloud, Pocket Casts, Apple Podcasts.

Coördinatie: Wiljan Linders

Medewerkers: Sarah de Lange, Wiljan Linders, Maurits Appeldoorn (productie)

#6 - Matthijs Rooduijn en Simon Otjes over Linkse Samenwerking

15 maart 2021- vanuit de UvA

3.3 Blog Wiersma & Hamans

Blogserie: De achterkant van Europa

Camiel Hamans en Jan Marinus Wiersma schrijven voor de WBS een maandelijks blog over de Europese Unie en buitenlandse politiek. De auteurs duiden actuele politieke ontwikkeling aan de hand van de historische context en gaan tevens op zoek naar de raakvlakken met de sociaal-

democratie. Zij putten daarbij uit hun politieke ervaring in onder andere Midden- en Oost-Europa en bij de Europese Unie.

Coördinatie: Wiljan Linders

Medewerkers: Camiel Hamans (fellow), Jan Marinus Wiersma (fellow) Eindproducten:

Blog 1 - Niet langer op de knieën (online publicatie 26-05-2020) Blog 2 - Trump in Troebel Water (online publicatie 29-06-2020)

Blog 7 - Misbruik van de geschiedenis- mythes is niet nieuw (online publicatie 24-01-2021)

Blog 8 - De EU moet vaker haar tanden laten zien (online publicatie 1-03-2021)

Blog 9 - Links in Europa-appels en peren? (online publicatie 3-03-2021)

Blog 10 – Achterkant van Europa – De leugen is diepgeworteld (online publicatie 28-06-2021)

Blog 11 – Achterkant van Europa – De kracht van de stembus (online publicatie 26-07-2021)

Blog 12 – De erfenis van Merkel – Duitsland een ‘gewone’ lidstaat? (online publicatie 21-09-2021)

Blog 13 – Europa blog – Nog is Polen niet verloren (online publicatie 8-11-2021)

Blog 14 – Van EGKS naar EGZKS – Europa de kolen voorbij (online publicatie 20-12-2021)

4 Forum- en netwerkfunctie

4.1 Werkgroepen

4.1.1 Werkgroep Partijpolitieke Processen

De werkgroep fungeert als een discussieplatform over onderwerpen die direct of indirect strategische, machtspolitieke en institutionele aspecten betreffen van het politieke en bestuurlijke bedrijf. Ruud Koole is voorzitter, Arie de Jong secretaris. De werkgroep heeft een ledenbestand van ongeveer 40. In 2021 kwam de werkgroep vanwege de coronamaatregelen slechts driemaal bijeen. Dat was op 8 april (Philip van Praag over samenwerking op links), 7 juli (Ruud Koole over zijn boek 'Twee Pijlers') en 4 november (Meike Bokhorst over bestuurlijk verval in de semipublieke sector).

4.1.2 Werkgroep Arbeid

De Werkgroep Arbeid van de WBS is in 2021 3 keer digitaal bijeengeweesd waarbij de volgende thema's aan de orde zijn geweest:

9 maart: over Basisbanen, sociaal ontwikkelingsbedrijven etc.; Industriebeleid; Handhaving en naleving; Loondoorbetaling bij ziekte en daarnaast een nieuw onderwerp over de gezagsrelatie van de werkgever/ondernemer t.o.v. de werknemers/personeel in het licht van automatisering en het gebruik van AI.

15 mei over: Sociaal ontwikkelbedrijf, basisbanen en lokale politiek; Scholing, beroepskeuze en arbeidsmarktpolitiek; Het algoritme als werkgever; Tegen/macht en onderneming

16 november: lokale arbeidsvoorziening (met Richard Moti en Duygu Yilderim); gesprek met publicist Michiel Zonneveld over het Plan van de Arbeid

De werkgroep is als volgt samengesteld: Bert Otten (voorzitter), Klara Boonstra en Annemarieke Nierop vanuit WBS. Overige leden: Gijs van Dijk, Duco Bannink, Erik Pentenga, Esther-Mirjam Sent, Frank Pot, Hans Spigt, Hélène Oppatja, Jeroen Brandenburg, John Kerstens, Jopie Nooren, Keklik Y  cel, Kim Putters, Leen Hoffman, Marijke Clerx, Mies Westerveld, Yuri Starrenburg, Paul de Beer, Patricia Linhard, Pauline Visee, Pim Paulusma, Paul Kalma, Roland Blonk, Susan Heeger, Ton Korver, Thijs Kerckhoffs, Wimar Bolhuis, Anton Revenboer, Janneke Orth, Patrick Banis.

4.2 De Lichtvernieuwers

Onder leiding van Sarah de Lange komt circa viermaal per jaar een groep wetenschappers (circa 30 personen) bijeen om te discussiëren over hun onderzoek, en gezamenlijk te zoeken naar politieke vertaling daarvan. De WBS faciliteert deze bijeenkomsten en Annemarieke Nierop is namens de WBS aanwezig.

Vanwege de coronamaatregelen zijn in 2021 geen bijeenkomsten georganiseerd.

4.3 Jong WBS

WBS Jaaroverzicht activiteiten 2021

*Voor digitale evenementen staat **

- *27 februari en 6 maart: gezamenlijk kijken naar 'Terug naar de Akbarstraat' en Q&A met Felix Rottenberg
- *16 maart: Gezamenlijk slotdebat Tweede Kamerverkiezingen kijken (georganiseerd in samenwerking met JS)
- *20 maart: Verkiezingsuitslag analyseren met Felix Rottenberg
- *10 april: Q&A met Jesse Frederik over boek 'Zo hadden we het niet bedoeld'
- *24 april: Toekomst van links: Samenwerken of fuseren? Gesprek met Bram van Ojik en Job Cohen (georganiseerd in samenwerking met JS Den Haag – Leiden)
- *8 mei: Seks, drugs en sociaaldemocratie deel 1: Gesprek over sekswerkbeleid met Justine le Clercq, Yannick Bleeker en Klara Boonstra
- *15 mei: Seks, drugs en sociaaldemocratie deel 2: Gesprek over drugsbeleid met Paul Depla en Machteld Busz
- *22 mei: 'De stand van de sociale advocatuur': lezing door Mies Westerveld
- *19 juni: boekpresentatie en Q&A met Wiek van Gemert, schrijver van 'Onzichtbare ideologie'
- *8 juli: 'Moderne problemen eisen politieke antwoorden': lezing over digitale zaken met professor Cynthia Liem
- 27 t/m 29 augustus: Zomerschool (georganiseerd in samenwerking met JS) met sprekers Evert Verhulp, Cynthia Liem, Tijs Sikma, Emanuel van Praag, Piek Visser-Knijff, Riker Passchier en Frank Pot.
- 11 september, 18 september en 16 oktober: Jong WBS leergang met sprekers Jet Bussemaker, Marc Oosterhout, Jos van de Wiel en ambtenaren IND
- 26 september: Duitse Verkiezingsnacht met sprekers Agnes Jongerius en René Cuperus (georganiseerd in samenwerking met JS)

5 Overige activiteiten

5.1 Samenwerking met Banning Vereniging

In 2021 organiseerde de Banningvereniging samen met de WBS een project waarin zij met de deelnemers aan de Banningprijs verder praat over sociaal-democratische invalshoeken voor een sociaal contract. Dit was ook het thema van de Banning essayprijs die in 2021 werd uitgezet om in 2022 te worden uitgereikt.

Vervolg

In 2022 worden samen met de groep de doelen en kaders van het project vormgegeven. In 2023 wordt het project uitgevoerd. De opzet van het project is gebaseerd op zelforganisatie. De deelnemende jongeren bepalen en organiseren zelf het programma en kunnen daarbij gebruik maken van de kennis, faciliteiten en het netwerk van de Banningvereniging en de WBS.

Coördinatie van dit project ligt bij Wiljan Linders (WBS) en Maarten van den Bosch (Banningvereniging).

5.2 Project: Inhoud en een constructieve gesprek - Platform Rood

De WBS en de Banningvereniging onderzoeken samen de mogelijkheden om een laagdrempelig online platform te creëren waar publicaties en artikelen uit de sociaal-democratische gemeenschap worden samengebracht - verkorte versies van publicaties in S&D, interviews en essays uit Tijd & Taak, artikelen van het CLB en Opinions van bijvoorbeeld de Europa-fractie. De voorlopige doelstelling is om in 2023 partijen bij elkaar te brengen. Als er genoeg draagvlak is voor het project willen we in 2023 een eenvoudige bèta-site operationeel hebben. Omdat de PvdA ook werkt aan een nieuwe website overleggen we regelmatig over dit project met de medewerkers van het partijbureau die de ontwikkeling van de nieuwe PvdA-site begeleiden (om dubbel werk te voorkomen). Het uitgangspunt is dat Platform Rood een losstaande webpagina wordt, met een onafhankelijke redactie.

Coördinatie van dit project ligt bij Wiljan Linders (WBS) en Maarten van den Bosch (Banningvereniging). Mart Maes is betrokken vanuit het partijbureau.

5.3. Project: Ostpolitik 2.0

Start in 2021, voortgezet in 2022 e.v.

De wereld en Europa in het bijzonder kennen opnieuw spanningen die we sinds de Koude Oorlog niet meer hebben gevoeld. Binnen de EU gedragen bepaalde lidstaten zich als *'illiberal democratic states'*. In het project Ostpolitik 2.0 wordt onderzocht of in het verleden aanknopingspunten te vinden zijn voor een uitweg uit de fundamentele crisis. In het project wordt onderzocht hoe we met de kennis van nu naar de oorzaken van de huidige crisis kunnen kijken en welke lessen voor de toekomst daaruit te distilleren zijn. Dat gebeurt rond een aantal relevante thema's. Met een schuin oog op de rol die sociaal-democraten in de ontwikkeling van de Europese veiligheidsverhoudingen hebben gespeeld.

Voor dit project worden vanaf 2022-2023 een aantal gesprekken georganiseerd met jonge studenten en wetenschappers waarin telkens een thema centraal staat. Na aanleiding van elke bijeenkomst wordt een artikel geschreven, waarop andere deelnemers aan de inhoudelijke sessies vervolgens weer reageren. Met als afronding de poging een weg vooruit – een Ostpolitik 2.0 – te formuleren tav:

- Kernwapens
- Hoe veiligheid in Europa beter organiseren?
- Defensie uitgaven
- Economische dimensie.
- Sociaal culturele dimensie.
- Oud en nieuw imperialisme.
- Wereldspelers

Coördinatie van dit project ligt bij Jan Marinus Wiersma (WBS-fellow), Camiel Hamans (WBS-fellow), Moon van der Plas (stagiaire) en Annemarieke Nierop

5.4 PvdA

Klara Boonstra vertegenwoordigt de WBS (q.q.) in het Partijbestuur en in het periodieke directeuren-overleg van de neven-instellingen van de PvdA. Waar nodig ondersteunt en/of adviseert zij het Partijbestuur en het -bureau, met name bij juridische kwesties.

Internationaal vertegenwoordigt Klara Boonstra de WBS binnen de FEPS, het EU-samenwerkingsverband van wetenschappelijke instituten die zijn gelieerd aan de PES.

Klara Boonstra maakt q.q. deel uit van het bestuur van de Stichting die de Den Uyl-lezing organiseert.

Ter voorbereiding op de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021 werkte de staf van de Wiardi Beckman Stichting op diverse manieren mee aan de totstandkoming van het verkiezingsprogramma. Onder andere de (voorlopige) resultaten uit de actieonderzoeken 'Kansenongelijkheid in het onderwijs aanpakken', 'Reguleer de huursector', 'Als je maar gezond bent' en 'Rechtvaardige duurzaamheid' zijn direct als input gebruikt en de aanbevelingen hieruit zijn in het verkiezingsprogramma terug te vinden. Daarnaast werkte Annemarieke Nierop mee in de werkgroep 'Basiszekerheid' van de programmacommissie.

De werkgroep Arbeid sprak tweemaal met leden van de verkiezingsprogrammacommissie van de PvdA waarbij zowel schriftelijk als mondeling input werd geleverd op verschillende punten op het terrein van arbeidsvoorzieningsbeleid, arbeidsmarkt- en industriebeleid, arbeidsrecht en -verhoudingen.

Een incidentele werkgroep werd ingesteld die input leverde op het terrein van staatkundige vernieuwing. Ruud Koole zat deze werkgroep voor, Klara Boonstra trad op als secretaris.

5.5 Den Uyllezing

In 2021 is er vanwege de Covid-19 pandemie geen Den Uyl-lezing georganiseerd.

5.6 WBS-boekendag

In 2021 is er vanwege de Covid-19 pandemie geen WBS-boekendag georganiseerd.

5.7 Overige activiteiten

Op verschillende momenten van het jaar organiseerde de WBS in samenwerking met de PvdA bijeenkomsten waarop input voor het verkiezingsprogramma werd geleverd.

Op verschillende momenten nam Klara Boonstra digitaal en fysiek deel aan bijeenkomsten van de FEPS in Brussel.

6 Curatorium, staf en fellows

6.1 Curatorium

Het curatorium bestond in 2021 uit de volgende leden: Kees Aarts, Hans Andersson (penningmeester), Klara Boonstra (secretaris), Ferd Crone (voorzitter), Mark Elchardus, Kirsten van den Hul (tot maart 2021), Gijs van Dijk, Menno Hurenkamp, Heleen de Coninck Hélène Oppatja en Hans Schenk.

6.2 Staf

De leden van de staf in 2021 waren: Klara Boonstra, Annemarieke Nierop, Melanie Goedegebure, Wiljan Linders, Arjan Reurink, Rick Stegeman (AR&RS per 1 september 2020) en Sjoerd Brouns.

6.3 Fellows

De WBS had in 2020 negen fellows aan zich verbonden. Ze werken op incidentele basis met of voor de WBS aan uiteenlopende projecten. Heleen de Coninck (1975) werkt bij het Institute for Science, Innovation and Society aan de Radboud Universiteit; Bert Otten (1961) was vicevoorzitter van de PvdA en is werkzaam als adviseur bij Radar Advies; Jan Marinus Wiersma (1960) is voorzitter van de WBS Denktank Europa; Arie de Jong doet in het kader van het Van Waarde Lokaal project een onderzoek naar eerdere decentralisatieoperaties in Nederland; Gijs Ockeloen (1957) adviseert omtrent de digitalisering van het WBS-onderzoek; Leen Hoffman (1943), econoom, maakt voor de WBS een studie van het werkgelegenheidsbeleid van SDAP en PvdA; Max Kommer (1953), freelance strategisch adviseur, studeerde sociologie in Leiden en promoveerde in Utrecht; Marnix Krop (1948) is voormalig diplomaat en werkt voor de WBS als fellow aan de biografie van Wim Kok; Menno Hurenkamp (1971) is als politicoloog verbonden aan de UvA en als fellow op het terrein van democratie en politieke partijen aan de WBS; Frans Bieckmann (1963) is hoofdredacteur van The Broker (www.thebrokeronline.eu), tijdschrift en website over globalisering en ontwikkeling. Hij is sinds begin 2011 als research fellow aan de WBS verbonden, als lid van het schrijfteam van de buitenlandcommissie en als coördinator van het forumdebat over de conceptresolutie.

Jacky Bax zij is lid van de buitenlandcommissie van de PvdA en studeerde sociologie aan de EUR.

José van Dijck is Universiteitshoogleraar media en digitale samenleving aan de Universiteit Utrecht en van 2015 tot 2018 was zij president van de KNAW.

Camiel Hamans is oud-directeur van de Anne Vondeling Stichting en heeft vanaf midden jaren zeventig regelmatig in Oost-Europa verbleven.

6.4 Stagiair(e)s

Luca Suijker (stage van 3 dagen per week) werkte tussen 1 september 2020 en 31 Januari 2021 mee aan de biografie van Wim Kok, onder begeleiding van Marnix Krop. En nog meer?

Wietse Willem de Jonge (stage 3 dagen per week) werkte tussen 1 februari 2021 en 30 juni 2021 mee aan de biografie van Wim Kok, onder begeleiding van Marnix Krop. En nog meer?

Meke Goedhart (stage 3 dagen per week) werkte tussen 1 februari 2021 en 30 juni 2021 mee aan de biografie van Wim Kok onder begeleiding van Marnix Krop. En nog meer?

Niki de Horde (stage van 3 dagen per week) werkte tussen 1 september 2021 en 31 December 2021 mee aan de biografie van Wim Kok, onder begeleiding van Marnix Krop en Klara Boonstra. Deze stage was verlengd tot 31 Januari 2022.

Dayant Ramkalup (stage 3 dagen per week) werkte tussen 1 september 2021 en 31 December 2021 mee aan de biografie van Wim Kok, onder begeleiding van Marnix Krop. Deze stage was verlengd tot 31 Januari 2022.

7. Jaarrekening 2021

Rapport

Aan het Curatorium van de
Dr. Wiardi Beckman Stichting, Den Haag
inzake de jaarrekening 2021

Jaarrekening 2021

Den Haag, 25 juni 2022

Inhoudsopgave

Pagina

Jaarrekening 2021

Balans op 31 december 2021	24
Staat van baten en lasten 2021	25
Grondslagen voor waardering en resultaat	26
Toelichting van posten op de balans	28
Toelichting van baten en lasten 2021	32
Overige gegevens	37
Overige bijlagen	38

BALANS OP 31 DECEMBER 2021
(na verwerking van het resultaat)

	2021		2020	
	€	€	€	€
A c t i v a				
Materiële vaste activa				
Inventaris (1)	14.285		17.392	
Bibliotheek	<u>1</u>		<u>1</u>	
		14.286		17.393
Financiële vaste activa (2)		14.400		14.400
Vlottende activa				
Subsidie (3)	61.186		54.595	
Vorderingen en vooruitbetaalde kosten (4)	25.972		23.905	
Liquide middelen (5)	<u>242.151</u>		<u>218.281</u>	
		<u>329.309</u>		<u>296.781</u>
Totaal activa		<u><u>357.995</u></u>		<u><u>328.574</u></u>
P a s s i v a				
Reserves (6)				
Continuïteitsreserve	294.370		244.851	
Bestemmingsreserves	<u>0</u>		<u>32.591</u>	
		294.370		277.442
Fondsen (7)		5.000		5.000
Kortlopende schulden en overlopende passiva (8)		<u>58.625</u>		<u>46.132</u>
Totaal passiva		<u><u>357.995</u></u>		<u><u>328.574</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

	Begroting	Uitkomsten	Uitkomsten
	<u>2021</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€	€
B a t e n			
Subsidie	251.400	262.304	251.397
Subsidie voorgaande jaren	0	5.939	5.393
Bijdrage Partij van de Arbeid	133.000	133.000	102.000
Bijdragen en donaties	75.000	88.643	78.570
Publicaties	200	0	639
Overige	<u>62.00</u>	<u>70.80</u>	<u>61.96</u>
	<u>0</u>	<u>5</u>	<u>7</u>
	<u>521.60</u>	<u>560.69</u>	<u>499.96</u>
	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>6</u>
L a s t e n			
Organisatiekosten			
Personeelskosten (9)	357.400	242.824	258.013
Huisvestingskosten (10)	99.000	91.668	99.643
Bureaunkosten (11)	16.300	22.841	14.349
Reis- en verblijfkosten (12)	13.000	15.112	12.211
Accountants-, advies- en administratiekosten (13)	19.000	22.732	23.013
Overige kosten (14)	<u>4.50</u>	<u>4.33</u>	<u>3.56</u>
	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>8</u>
	<u>509.20</u>	<u>399.50</u>	<u>410.79</u>
	<u>0</u>	<u>8</u>	<u>7</u>
Kosten activiteiten			
Donateursactie	16.000	11.118	11.862
Werkgroepen	2.500	360	868
Den Uyl - leerstoel	5.000	5.000	5.000
Conferenties (15)	10.000	4.034	6.511
Uitgave geschriften (16)	4.000	6.324	10.345
Overige projecten (17)	<u>32.00</u>	<u>117.41</u>	<u>73.78</u>
	<u>0</u>	<u>9</u>	<u>5</u>
	<u>69.50</u>	<u>144.25</u>	<u>108.37</u>
	<u>0</u>	<u>5</u>	<u>1</u>
Totaal lasten	<u>578.70</u>	<u>543.76</u>	<u>519.16</u>
	<u>0</u>	<u>3</u>	<u>8</u>
Exploitatiesaldo	<u>-</u>	<u>16.92</u>	<u>-</u>
	<u>57.100</u>	<u>8</u>	<u>19.202</u>
Dit wordt als volgt verdeeld:			
Ten laste van de bestemmingsreserves		-32.591	-16.478
Ten gunste cq. ten laste van de continuïteitsreserve		<u>49.51</u>	<u>-</u>
		<u>9</u>	<u>2.724</u>
		<u>16.92</u>	<u>-</u>
		<u>8</u>	<u>19.202</u>

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAAT

Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld op basis van Richtlijn C1 “Kleine organisaties-zonder-winststreven”. De jaarrekening is opgesteld in euro’s.

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de Stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende donaties.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten.

De pensioenpremies worden afgedragen aan de pensioenmaatschappij. Op grond van de uitvoeringsovereenkomst en RJ 271 is het de stichting toegestaan de pensioenregeling te verwerken overeenkomstig de verplichting aan de pensioenuitvoerder. Uit dien hoofde worden de over een jaar verschuldigde pensioenpremies als pensioenlasten in de winst- en verliesrekening verwerkt.

TOELICHTING VAN POSTEN OP DE BALANS

	Inventaris	Totaal
	€	€
A c t i v a		
Materiële vaste activa		
<i>Inventaris (1)</i>		
Aanschafwaarde	74.477	74.477
Afschrijving tot en met boekjaar	-57.085	-57.085
Boekwaarde per 1 januari 2021	17.392	17.392
Investerings	1.176	1.176
Desinvesteringen	0	0
Afschrijving boekjaar	-4.283	-4.283
Boekwaarde 31 december 2021	14.285	14.285
Cumulatieve aanschafwaarde	75.653	75.653
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen per 31 december	-61.368	-61.368
Boekwaarde 31 december 2021	14.285	14.285

De inventaris wordt afgeschreven in 5 jaar.

Bibliotheek

De in 2021 aangeschafte boeken en tijdschriften tot een bedrag van € 213 zijn ten laste van het resultaat gebracht.

	2021
	€
Financiële vaste activa (2)	
ING Bank zakelijke spaarrekening	14.400

Dit betreft een aan de verhuurder van het pand aan het Emmapark 12 afgegeven bankgarantie. De stichting kan derhalve niet vrij beschikken over de gelden op deze bankrekening.

Vlottende activa	€	€
Subsidie (3)		
Te ontvangen subsidie oude jaren		0
Boekjaar 2021	262.304	
Af: voorschot 2021	<u>201.118</u>	
		<u>61.186</u>
Te ontvangen		<u><u>61.186</u></u>

De subsidie over 2021 is berekend op basis van de jaarrekening 2021 en de wet subsidiering politieke partijen.

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Vorderingen en vooruitbetaalde kosten (4)		
Vooruitbetaald project FEPS	2.500	2.500
Te ontvangen bijdrage Jong WBS	0	0
Te ontvangen vergoeding ondersteuning	4.800	0
Vooruitbetaalde verzekeringspremies	314	3.618
Waarborgsommen	640	640
Vooruitbetaalde huur	17.319	17.147
Teveel betaald loon	317	0
Overige	<u>82</u>	<u>0</u>
Saldo per 31 december	<u><u>25.972</u></u>	<u><u>23.905</u></u>
Liquide middelen (5)		
ING Bank 30603, rekening-courant	26.928	124.096
ING Bank 66.50.84.536	1.031	288
ING Bank 30603 Spaarrekening	20.297	304
ING bank zakelijk kwartaalspaarrekening	5.018	5.018
Rabobank	188.759	88.457
Kas	<u>118</u>	<u>118</u>
	<u><u>242.151</u></u>	<u><u>218.281</u></u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Passiva

2021

€

Reserves (6)

Continuïteitsreserve

Stand per 1 januari	244.851
Bij: dotatie bestemming overschot boekjaar	<u>49.519</u>
Stand per 31 december	<u><u>294.370</u></u>

De stichting is voor haar financiering grotendeels afhankelijk van de subsidie uit hoofde van de Wet financiering politieke partijen. Omdat de hoogte van deze subsidie sterk afhankelijk is van het aantal zetels van de PvdA-fractie in de Tweede Kamer acht het curatorium van de stichting het van belang om een continuïteitsreserve te vormen die groot genoeg is om de lasten van mogelijk tegenvallende verkiezingsresultaten op te vangen.

2021

€

Bestemmingsreserves

Actieonderzoeken en -projecten

Stand per 1 januari	32.591
Bij: dotatie boekjaar	0
Af: kosten	<u>-32.591</u>
Stand per 31 december	<u><u>0</u></u>

Dit betreft een bestemmingsreserve die is gevormd ter financiering van actieonderzoeken en -projecten (voorheen Toekomstlab). Voor dit project is ook van de PvdA financiering ontvangen vanuit de zogenaamde Jetten-gelden. De kosten die niet door deze bijdrage werden gedekt komen voor zover mogelijk ten laste van deze bestemmingsreserve

2021

€

Fondsen (7)

Legaat:

Stand per 1 januari	5.000
Mutaties	<u>0</u>
Saldo per 31 december	<u><u>5.000</u></u>

2021

€

Kortlopende schulden en overlopende passiva (8)

Te betalen en vooruitontvangen posten

Te betalen vakantiegeld/-dagen	13.198
Te betalen loonaangiften	12.063
Te betalen accountants- en administratiekosten	10.808
Te betalen kosten projecten	2.364
Te betalen schoonmaakkosten	1.617
Te betalen verzekeringspremies	0
Vooruitontvangen onderhuur	12.005
Te betalen pensioenkosten	4.754
Overige	<u>1.816</u>
Saldo per 31 december	<u><u>58.625</u></u>

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Huurverplichting

De Wiardi Beckman Stichting huurt een pand aan Emmapark 12 in Den Haag van Emmapark Holding B.V.. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode tot en met 31 maart 2024 waarbij een opzegtermijn geldt van 12 maanden. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt circa € 69.500 per jaar.

Uit hoofde van de huurovereenkomst is een bankgarantie afgegeven van € 14.300.

Inkomsten uit onderverhuur

De stichting is onderverhuurovereenkomsten aangegaan met een tweetal onderhuurders.

De eerste overeenkomst is aangegaan voor de periode dat de stichting het pand aan het Emmapark 12 huurt. Voor beide partijen geldt een opzegtermijn van 6 maanden. De jaarlijkse onderhuursom bedraagt circa € 48.000.

De tweede overeenkomst is aangegaan voor de periode dat de stichting het pand aan het Emmapark 12 huurt. Voor beide partijen geldt een opzegtermijn van één maand. De jaarlijkse onderhuursom bedraagt € 15.000.

TOELICHTING VAN BATEN EN LASTEN

B a t e n

Subsidie

De door de stichting ontvangen subsidie betreft een subsidie op basis van de Wet financiering politieke partijen. Volgens deze wet heeft de stichting recht op een subsidie van € 133.677 (basisbedrag) en vervolgens een bedrag van € 13.740 voor elke zetel die de PvdA in de Tweede Kamer heeft. In deze op dit moment geldende bedragen is nog geen rekening gehouden met de jaarlijkse indexering van de subsidiebedragen. Volgens het Ministerie van Binnenlandse Zaken bedraagt die indexering 1,93%. In deze jaarrekening is al rekening gehouden met deze indexering.

De PvdA had in dit boekjaar 9 zetels in de Tweede Kamer.

Alle in de jaarrekening verantwoorde lasten zijn subsidiabel in het kader van de WFPP.

De subsidie is vastgesteld tot en met het boekjaar 2020.

Bijdrage Partij van de Arbeid

Vanaf begin 2021 ontvangt de PvdA als gevolg van de motie-Jetten extra subsidie. Het bestuur van de PvdA besloot op 2 maart 2021 een deel van die subsidie uit te keren aan de neveninstellingen. Voor het boekjaar 2021 betrof dit een bedrag van € 93.000. Ook voor het boekjaar 2022 is inmiddels door de Partij van de Arbeid vanuit de “Jetten-gelden” € 93.000 aan de stichting toegekend. Deze bedragen komen bovenop de eerder toegezegde jaarlijkse bijdrage van € 40.000.

La s t e n

Organisatiekosten

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Personeelskosten (9)	€	€

Salarissen

Salarissen	265.055	248.230
af: doorbelaste salarissen aan actieonderzoeken	-114.786	-71.978
af: overige doorbelaste salarissen aan derden	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>150.269</u>	<u>176.252</u>

Sociale lasten en pensioenpremies

Sociale lasten	41.796	38.583
Ziekengeldverzekering en overige verzekeringen	6.477	3.898
Pensioenpremie	<u>42.371</u>	<u>37.243</u>
	<u>90.644</u>	<u>79.724</u>

Overige personeelskosten

Vrijwilligersvergoedingen	1.820	1.360
Overige personeelskosten	<u>91</u>	<u>677</u>
	<u>1.911</u>	<u>2.037</u>
	<u>242.824</u>	<u>258.013</u>

Aantal personeelsleden

Bij de stichting waren in het boekjaar gemiddeld 4,6 personeelsleden (2020: 5,8) in dienst op basis van FTE. Dit is als volgt verdeeld:

	<u>2021</u>	
Staf	3,5	
Stagiairs	<u>1,1</u>	
	<u>4,6</u>	

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Huisvestingskosten (10)		
Huur Emmapark	63.331	68.139
Onderhoud	794	935
Verzekeringen	681	681
Gas, elektra en water	5.264	7.531
Vaste lasten	1.317	1.295
Schoonmaakkosten	19.131	18.853
Overige	<u>1.150</u>	<u>2.209</u>
	<u>91.668</u>	<u>99.643</u>
Bureaunkosten (11)		
Kantoorbenodigdheden	1.372	1.650
Portiekosten	960	819
Telefoonkosten	972	1.485
Contributies	202	1.000
Bibliotheek	219	284
Automatisering en website	14.833	7.413
Salarisadministratie	0	0
Afschrijvingen inventaris	4.283	1.395
Overige	<u>0</u>	<u>303</u>
	<u>22.841</u>	<u>14.349</u>
Reis- en verblijfkosten (12)		
Consumptiekosten	1.473	1.021
Reis- en verblijfkosten medewerkers	<u>13.639</u>	<u>11.190</u>
	<u>15.112</u>	<u>12.211</u>
Accountants-, advies- en administratiekosten (13)		
Accountantskosten controle jaarrekening	10.285	6.862
Administratiekosten	12.447	11.432
Advieskosten	<u>0</u>	<u>4.719</u>
	<u>22.732</u>	<u>23.013</u>

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Overige kosten (14)		
<i>Rente</i>		
Bankrente en -kosten	<u>2.085</u>	<u>2.450</u>
<i>Diverse kosten</i>		
Relatiegeschenken	698	546
Kosten curatorium	0	503
Overige kosten	<u>1.548</u>	<u>69</u>
	<u>2.246</u>	<u>1.118</u>
	<u>4.331</u>	<u>3.568</u>
Kosten activiteiten		
Conferenties (15)		
Jong WBS	4.034	3.383
Den Uyl lezing	0	408
PvdA Congres	0	1.400
Diversen	<u>0</u>	<u>1.320</u>
	<u>4.034</u>	<u>6.511</u>
Uitgave geschriften (16)		
Redactiekosten S&D	6.324	7.345
Plan van de Arbeid	0	3.000
Diverse kosten publicaties	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>6.324</u>	<u>10.345</u>
Overige projecten (17)		
Internationale contacten	0	501
Actieonderzoeken en -projecten	114.786	71.978
Datavakbond	2.078	0
Podcasts	555	1.306
Overige kosten activiteiten	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>117.419</u>	<u>73.785</u>

Verklaring van verschillen met de begroting

De baten van de stichting waren in het boekjaar ca. € 32.000 hoger dan begroot. Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere subsidiebaten in verband met indexering (€ 12.000), hogere donaties (€ 13.500) en niet-begrote inkomsten uit de ondersteuning van de PvdA-fracties in de Eerste Kamer en het Europees Parlement (€ 8.500).

De organisatiekosten zijn uiteindelijk ca. € 112.000 lager uitgevallen dan begroot. Dat wordt met name veroorzaakt door lagere personeelskosten (ca. € 114.500). Dit werd voornamelijk veroorzaakt doordat er meer personeelskosten werden doorbelast aan de actieonderzoeken (ca. € 85.000). Daarnaast trad de directiesecretaresse eind 2020 uit dienst en werd zij in 2021 niet vervangen.

Daarnaast waren de de huisvestingslasten ca. € 9.000 lager dan begroot vanwege een huurvrije maand en lagere energiekosten. De bureaustkosten vielen juist € 6.500 hoger uit vanwege onvoorzien kosten aan de website. De reis- en verblijfkosten waren ook hoger (€ 2.000) doordat wij weer vaker naar kantoor kwamen in 2021.

De kosten van activiteiten bleken uiteindelijk ca. € 75.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de eerdergenoemde hogere kosten van de actieonderzoeken (€ 85.000), lagere kosten van werkgroepen (€ 2.000) en lagere kosten van conferenties (€ 6.000). De lagere kosten van werkgroepen en conferenties zijn gelegen in de in 2021 geldende COVID-19 maatregelen.

Vastgesteld door het curatorium op 24 juni 2022:

F.J.M. Crone
Voorzitter

H. Andersson
Penningmeester

K. Boonstra
Secretaris/directeur

OVERIGE GEGEVENS

Vaststelling jaarrekening 2020

Vaststelling van de jaarrekening 2020 heeft plaats gevonden in de curatoriumvergadering gehouden op 25 juni 2021.

Verdeling exploitatiesaldo 2021

De staat van baten en lasten kent een positief saldo ad € 16.928. Dit saldo wordt als volgt verdeeld:

	€
Ten laste van de bestemmingsreserves	-32.591
Ten gunste van de continuïteitsreserve	<u>49.519</u>
	<u>16.928</u>

OVERIGE BIJLAGEN

Giften van € 4.500 en hoger

De stichting ontving in 2021 geen giften van € 4.500 of hoger.

Schulden van € 25.000 en hoger

De stichting had in 2021 geen schulden voor een bedrag van € 25.000 of hoger.

8. Begroting 2022

	Begroting boekjaar 2022
	<u>€</u>
B a t e n	
Subsidie	257.300
Bijdrage Partij van de Arbeid	133.000
Bijdragen en donaties	70.000
Publicaties	0
Overige	2.500
	<u>462.800</u>
L a s t e n	
Organisatiekosten	
Personeelskosten	294.700
Huisvestingskosten	42.550
Bureaunkosten	16.700
Reis- en verblijfkosten	13.000
Accountants-, advies- en administratiekosten	21.700
Overige kosten	5.000
	<u>393.650</u>
Kosten activiteiten	
Donateursactie	16.000
Werkgroepen	0
Den Uyl - leerstoel	5.000
Conferenties	2.500
Jong WBS	7.500
Uitgave geschriften	7.500
Overige projecten (16)	75.000
	<u>113.500</u>
Totaal lasten	<u>507.150</u>
Overschot/tekort	<u>-44.350</u>

9. Financieel risico

Het vrij besteedbare vermogen van de WBS is omme nabij hetzelfde bedrag als de basissubsidie die de stichting op grond van de WFPP ontvangt. Na de reorganisatie van de werkorganisatie, die in 2017 ten gevolg van de sterke teruggang van het aantal Tweede Kamerzetels werd doorgevoerd, is besloten dat in beginsel de personeelslasten per jaar zouden moeten worden betaald uit de WFPP-subsidie. Op die wijze zouden bij een nieuwe electorale val in elk geval nog voor een jaar de personeelslasten gedekt zijn, waardoor de activiteiten (waarvoor geldt dat de kosten vooral uit de personeelslasten bestaan) nog een jaar zouden kunnen voortduren en er op stel en sprong geen rechtspositionele maatregelen zouden hoeven worden genomen. Extra activiteiten dienen dan uit extra inkomsten te worden gefinancierd, waardoor ze ook zijn geormerkt. Dat is ook gebeurd met de zogenaamde Jetten-gelden.

Deze middelen, zijnde de personeelslasten, staan ter beschikking van de activiteiten zoals die zijn opgesomd in dit jaarverslag en ook weer in het werkplan 2022 voorkomen. Zeker voor 2021 geldt dat vanwege Covid-19 niet veel activiteiten zijn verricht waarvoor andere kosten werden gemaakt, als huur van zalen, publicatiemateriaal en dergelijke. Dat zal in 2022 mogelijk anders zijn.

De overige risico's, die eigenlijk alleen maar bestaan uit de huisvestingskosten, zijn vanwege de verdeling van de lasten over hoofdhuurder WBS en onderhuurders Atlantische commissie en Centrum voor Lokaal Bestuur, niet van dien aard dat ze het (financiële) voortbestaan van de Stichting bedreigen.

Goedkeuring jaarverslag 2021

Getekend te Herpt, 25 juni 2022

Naam curatoriumlid	
Ferd Crone (voorzitter)	
Hans Andersson (penningmeester)	
Klara Boonstra (<u>Secretaris</u>)	
Kees Aarts	
Hans Schenk	
Hélène Oppatja	Afgetreden per mei 2022
Menno Hurenkamp	
Heleen de Coninck	